

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 5 2 6 4 3 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

==== Izpitna pola 1 ====

Petek, 29. avgust 2025 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Prilogi z odlomki iz dramskih besedil (A, B in C) in konceptni list so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 11 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 70. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

svoje cilje. Naj vsaj ne postane nemirno, če ima glo-boka vprašanja. Naj Nepojasljivo obmiruje v svojem pojasnilnem jedru, dokler ga prodor cvetic od spodaj ne sune v rit. Potem naj po možnosti vstane in nas razsvetli, da si bomo to, kar je, končno že lahko pred-stavljali. Tako, s tem bi bila počasi že tudi pri koncu s svojimi željami. Kdor je lep, se lahko odeva v skrom-nost. Kdor ima svobodo gibanja, mora takoj podati predstavo o stvareh. Tudi če še nima nobene predsta-ve o tem, kako so stvari sploh velike. Palčki so precej majhni. Pa vendar imajo zaničljiv odnos do moje skromnosti. Slišala sem, da se bodo zadovoljili samo z najlepšo žensko na svetu, samo da bi prišli do ugodja in razdajali sproščeno vedenje, po želji tudi zunaj hiše, na mehki travi, kjer bodo prostih udov hoteli nadme in me naskakovali, in to vsi hkrati. Ko bi vede-li, kolikokrat sem to že slišala! To si je zame namislila moja mačeha, s takšnimi rečmi me je leta in leta pos-kušala ustrahovati! Trdila je, da bodo palčki po tem, ko bodo dobili, kar bodo hoteli, postali nehvaležni kot vsa druga bitja. Kaj je ta nedoločljivi sij, s katerim mi še vedno svetite v obraz? Ta dolga in tanka reč? In kje se izklopi?

Lovec: Žepna svetilka temu ravno ne bi rekel. Prej se da s tem upihnuti luč. Iz temin gozda se prikažejo bitja, ki mislijo, da so sposobna živahnega duhovnega življenja, ampak to zame ni nič! Nobena ovira! Razum se na dirkalni progi domače piste v dirkanju z avto-mobilčki bojuje s psom Vero, ki ima vedno svobodo gibanja, tuljenje, donenje, grčanje, hropenje, renčan-je, škoda, da vam tega ne morem pokazati, a nimam lovskega psa, tega ne potrebujem. Torej, trgata se na

kosce, trgovina Duhovno življenje odpre svoja vrata, tam dobite vezalke in delčke molitvic ter kos temelja v velikosti petdeset krat petdeset centimetrov, to je temelj netemeljenja Resnice, zdaj vam pripada, čeprav mogoče na novo utemeljujete svojo Resnico in moje nočete priznati, in čeprav je moja, kot rečeno, še poslednja na zalogi. No, in kdo je zmagovalec v boju Blaga proti Temelju, Vere proti Razumu? ŽIVAL. Ki si je zagotovila najvišjo potrditev svojega domnevnega ranga, dokler se ne pojavi močnejša žival. Še vedno tli ogenjček v ognjišču Biti, v mraku nedeljskega večera, kot tedenski debakel nedeljskega večera se prikaže ženska v nekakšni spalni srajci, oprostite, ker vaše obleke ne znam opisati boljce, pa saj je vseeno, noč prodira skozi vse, in jaz vam jo zdaj prinašam. *Ustrelji Sneguljčico. Truplu:* Ste bili tudi vi ena tistih žensk, ki spočenjajo samo filmske like, ker bi jim rade bile podobne? Ki se v strahu odvrtajo od Življenja? Nič vam ni koristilo, da ste se v strahu odvrtači od Smrti, dohiti vas z mojim jamstvom. Bili ste samo deklica, ki je svoje golo stopalo pokazala v travi, a je bila ta za kaj takega mnogo premrzla. Obleka za v krsto ni za spre-hode po gozdu. Ampak v vašem primeru je bilo pre-cej praktično, tako lahko to reč zdaj kar obdržite na sebi. Meni je vseeno, jaz, kot rečeno, o damah in muhah vaše mode ne vem ničesar. Vsekakor je to zdaj plen, ki ga bom pustil tam, koder je. Samo čas sem ji odvzel, to bi moralo zadostovati, prav čas je bil na njej najbolj nevaren. Še pet minut, pa bi se morda pustil pregovoriti, da bi postal manjši, kot sem. Zdaj je seve-da povsem nebogljena, kajti Lepota se, narobe, niče-sar ne boji bolj kakor Časa. Nič zemlje čez njo. Bila bi prelahka.

Odlomek iz dramskega besedila (B)

VIKTORIJA: No, ampak zdaj se pa RES strinjamo, da smo vse že bile žrtev seksizma.

PATRICIJA: Ja, očitno, ja.

VIKTORIJA: Dobro, gremo zdaj prav specifično na literaturo, ok.

FRIDA: A je to vrtec al kaj?

VIKTORIJA: Frida, prosim.

MAŠA: A ni najbolj feministično dejanje, da druge ljudi informiramo o položaju ženske, Frida?

FRIDA: Pa če jaz nimam potrpljenja, no.

MAŠA: Ga boš pridobila.

VIKTORIJA: Dobro, torej leposlovje. Katero knjigo ženske avtorice ste nazadnje prebrale? Pa približno kdaj ...

PATRICIJA: Ah, to je lahko, Svetlana Makarovič, *Pekarna Mišmaš*, tamala mata fuul rada njene pravljice.

FRIDA: *Maternstvo* od Sheile Heti.

VIKTORIJA: Ok, Maša?

MAŠA: Sally Rooney, *Pogovori s prijatelji*.

LENA: Jaz pa Eleno Ferrante, *O izgubljeni deklici*.

VIKTORIJA: Super, same fajn knjige. Jaz sem pa nazadnje brala Bernardine Evaristo, *Girl, Woman, Other*. To, ki je dobila bookerija.

FRIDA: Bravo, vse znamo brat.

MAŠA: Daj no, nehaj. Viktorija, nadaljuj, prosim.

VIKTORIJA: Hvala, Maša. Torej. Katera od teh knjig pa se vam zdi, da obravnava žensko tematiko ali pa ma glavne like ženske?

FRIDA: Ja *Maternstvo* zihet ...

LENA: Mislim, Ferrante tud.

VIKTORIJA: Moja tudi, ja.

MAŠA: Jah, ta Sally Rooney bolj o odraščanju piše, mislim, saj so ženski liki ful prisotni, ampak niso pa zares izpostavljeni vsebinsko. Vsaj meni se je zdelo, da bi to lahko bla zgodba kogar koli.

PATRICIJA: Ja pri *Pekarni* ne zares, sem se pa spomnila, da sem prebrala tud avtobiografijo Michelle Obama letos, tam pa je ženska v ospredju.

FRIDA: Ma nemoj!

VIKTORIJA: Ok, torej če bi zdaj pogledali, če ženske pisateljice nujno pišejo o, v narekovajih, menstaciji, bi ugotovili, da mammo vsaj dve knjigi, ki temu opisu ne ustrežata, drži?

MAŠA: Drži.

FRIDA: Ja..

VIKTORIJA: No, torej potem ženska pisava definitivno ne pomeni nujno obojega.

FRIDA: Ti zdaj misliš, da bomo me, osebe, ki izraza ženska pisava ne maramo in ne razumemo, to na novo definirale?

LENA: Ej, meni se pa realno to zdi res kul ..., prilaščamo si koncepte!

MAŠA: Ja! Isto kot se spodbuja ženske delat s svojim telesom, kar hočemo, ker si vračamo svoje telo? Re-prilaščamo? *Taking your body back* je v angleščini, no.

Telo je padlo na tla!
Telo je padlo na tla!
Telo je padlo, padlo, padlo, padlo na tla!

Odlomek iz dramskega besedila (C)

Ogledalce, ogledalce pred mano povej, katera najlepša in najpopolnejša in najljubša in najbistrejša in najneproblematičnejša in najmočnejša in najtrdnejša in najboljša in najpridna in najizpolnjena in najpredana in najbrezmejna in najsuperslativna in najzanimiva in najtalentirana in najprilagodljiva in najprilagojena in najraztešena in najutešena in najcelovita in najsamožrtvovana in najmaterinska in najfeministična in najosveščena in najboljša in najnajdena v deželi je tej?

TELOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

JEE

PADLOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

NAAA

TLAAA

FRESKA MRTVAŠKI PLES:

Še preden bi lahko kdor koli odgovoril na to vprašanje, se zgodi nekaj zelo glasnega.

Zelo glasen avdioposnetek lomljenja, drobljenja tisočih ogledal, ki so vse okoli nas, na milijon koscev.

PTIČICA:

To se lahko naredi tako, da se posname razletenje zgolj enega ogledala, potem pa se ga v poljubnem avdioprogramu potisočeri s sekundnimi zamiki.

FRESKA MRTVAŠKI PLES:

Vsi torej mislijo, da se lomi tisoče ogledal, ampak v resnici se lomi le eno ogledalo.

PTIČICA:

Čeprav se mogoče res lomi tisoč ogledal.

FRESKA MRTVAŠKI PLES:

Vsi torej mislijo, da se lomi tisoč src, ampak v resnici se lomi le eno srce.

Čeprav se morda res lomi.

To, ja.
Tisoč src.

7. K vsakemu liku iz besedila, iz katerega je odlomek B, dopišite poklic, ki ga opravlja lik.

Patricija: _____

Frida: _____

Maša: _____

Viktorija: _____

Lena: _____

(5)

Umestite odlomek B v zgradbo celotnega besedila in navedite prostor, v katerega je postavljen odlomek B.

(3)

(8 točk)

8. V odlomku B nosilke teksta razpravljajo o ženski pisavi. Utemeljite, zakaj je omenjena tudi *Pekarna Mišmaš*, in primerjajte osnovno sporočilo pravljice z ugotovitvami nosilk besedila v zadnjih treh replikah v odlomku B.

(6 točk)

